

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 22 • год. ХСVII • 27 ноември 2020 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

КАК 10 НОЕМВРИ 1989 Г. РОДИ БЪЛГАРСКИТЕ „ДЕМОКРАТИ“

ЧЛ.КОР. ПРОФ. ДФН ВАСИЛ ПРОДАНОВ,
ДИРЕКТОР НА ТРАКИЙСКИЯ
НАУЧЕН ИНСТИТУТ

10 ноември 1989 г. и промените у нас след това са резултат в най-висока степен на външни геополитически и геоикономически причини, а не на вътрешни фактори. Превратът на тази дата се извършва с помощта на съветското посолство, а така наречената „перестройка“, която започва да разрушава съветския социализъм, се осъществи от съветския лидер Михаил Горбачов. Горбачов разруши икономически и политически държавният социализъм, доведе до разпад Съветския съюз и запрати страни като България в геоикономическото и геополитическото пространство на глобалния капитализъм под ръководството на САЩ. Дори прословутото „задлъжняване“ на страната ни започна с перестройката през 1985 г. и е свързано силно с водената от Горбачов икономическа политика на разрушаване на правилата в предходното единно икономическо пространство на СИВ. В публикуваната през 1989 г. книга на Збигнев Бжежински „Големият провал на комунизма“ има специална таблица на това в каква степен източноевропейските държави са в криза и готови за промяна. В тази таблица се отчита, че в България има най-малко кризисни процеси и най-малко предпоставки за промени, поради което и за никакви „демократи“ като борци за такива промени не му идва на ум даже на Бжежински.

Геополитическият и геоикономическият разпад обаче тръгна и се ускори с преврата на 10 ноември 1989 г., което доведе до раждането и на българските „демократи“ от развалините на горбачовската перестройка, която и те бяха прегърнали. **Това обаче обуслови и факта, че това не бяха борци против съществуващата система, а хора, които най-бързо се адаптираха към предизвиканите от нея промени и проявиха себе си за техни носители.** Известно е, че след Освобождението изведнъж се появяват хиляди „поборници“ срещу Османското робство, след 1944 г. изпълняват множество „борци срещу фашизма“. Но и при Освобождението, и през 1944 г. има хиляди, които реално са се борили срещу съществуващите преди това реалности. На 10 ноември 1989 г. обаче такива хора почти няма. Голямата част от тях са бързо преориентирани се нагаждачи, които се опитват да се възползват от станалото, а редица от тях са организирани и подтиквани в дейността им от активизиралите своята дейност у

нас западни посолства. По-масово от всякога в историята става възможно на преден план да излизат бързо адаптиращи се към предизвиканите от нея промени, от прехвърлянето на ставашото в България от съветското към американското посолство морални хамелеони и да почнат да определят ставашото в обществото.

Горбачов още като дойде на власт спря да говори за комунизъм и да разрушава съществуващата система. След като свърши тази работа обаче развалините на горбачовската перестройка родиха хиляди „демократи“, които почнаха да громат „комунизма“. Моралният хамелеон бързо се адаптира към променящата се геополитическа конюнктура, може да отрече ускорено всичко преди това и да се възползва от новата ситуация на разграбване на националното богатство и уреждане с високи позиции в политическата йерархия. Това е мижитурката и ползвателят на възможностите на предходното общество, който бързо се адаптира към новата ситуация.

При това на първо място у нас водеща роля в процеса на реставрация на капитализма изигра определена част от интелигенцията, особено в хуманитарните и социалните науки. Само за няколко години се появиха хора, които са били усърдни комсомолци, членове на БКП, защитници на социализма, клеймещи колеги, че проявяват отклонения от него, които се трансформираха в „демократи“, изобретяващи си биография на страдалци, репресирани, демократи, борци, които по схемата на Фройд, за да подтиснат и отстранят от своето съзнание предходното си битие го проецират навън, превръщат се в стигматизатори на определени групи и хора, с яростно отрицание на предходната система и тези, които те свързват с нея. Всеки, който е минал през 10 ноември 1989 г. може да сподели свои лични впечатления от това как са се родили „демократите“ там, където той е работил и живял, и какви са били те преди това.

В този контекст искам да споделя личните си спомени на за два типични случая на моралната трансформация на мижитурки и нагаждачи в „демократи“ и „борци срещу комунизма“, на които аз самият съм бил свидетел и с които съм си имал проблеми. Става дума за философи във философския институт, в който работех по време на промени-

те в България. Те изразяват и задават в много отношения образците на това, което става с морала в условия на разпад при смяна на една обществена формация с друга.

Първият е случаят на излизане на преден план в публичното пространство на фигурите на **моралните хамелеони**. През 1988 г. бе закрит Институтът по философия към БАН и създаден Институт за философски науки. Съставът на закрития институт бе около 150 човека, а на новия бе даден щат от 100 човека. Специален Учредителен научен съвет подбра новите 100 човека, а останалите бяха назначени в други институти или университети. Трима от по-старите и догматично настроени професори не влязоха в новия институт, а бяха назначени на други места, дори с по-високо заплащане. Тогава те започнаха да пишат писма до Тодор Живков, че не са били приети в новия институт защото са били „*верни привърженици на априлската линия*“, за разлика от тези, които са влезли в института.

Мина обаче около година, Тодор Живков бе свален, на негово място дойде председателят (президент) Петър Младенов. Тогава тримата почнаха да пишат писма до него как са били пострадали като „*критици на живковизма*“ и да искат да бъде разтурен институтът и взети отново на работа. Мина обаче още една година и президент станал лидерът на опозицията Жельо Желев. Тогава те почнаха да пишат писма до него как са били „*репресирани от комунистическия режим*“ заради „*демократичните си възгледи*“.

Така тези трима човека претърпяха само за две години **трансформацията от „верни защитници на априлската линия“ през „борци срещу живковизма“ до „репресирани демократи“**. Те бяха образец на моралните хамелеони и модела на раждането на хиляди „репресирани демократи“ у нас в условията на геополитически разпад на съществуващата до тогава система. Това бе единият от двата основни морални типажа на новородени „демократи“, които участваха в поставянето основите на днешния капитализъм, маскиран от тях като „демократията“. Вторият типаж, който се появи бе на **фройдистки психоаналитичния тип на стигматизатора, създаващ образи на злото**, който забравя за своето поведение преди това, за това кой е бил, потиска го в подсъзнанието си и стигматизира някой друг, проецирайки в него по известния механизъм на фройдистката психоанализа това, което самият той е.

Продължава на 2-а стр.

Побързайте!

**ОСТАВАТ ДЕСЕТИНА ДНИ
ДО КРАЯ НА
АБОНАМЕНТНАТА КАМПАНИЯ
НА „БЪЛГАРСКИ ПОЩИ“**

Вашият вестник е „Тракия“!

ИЗГРАЖДАТ СЪПАЛА КЪМ ПАМЕТНИКА НА КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА В ХАСКОВО

Паметникът на Капитан Петко войвода в Хасково придобива нов облик. Служители от общинското предприятие „Екопрогрес“ разкопаха градинката пред паметника, където изградиха съпала. Обособяват и място за венците и цветята.

Инициативата за обновяването на паметника е на тракийското дружество „Георги Сапунаров“ в Хасково, каза неговият председател Кирил Сарджев.

НАПУСНА НИ ПОСЛАНИК ЛЮБОМИР ШОПОВ

С прискърбие и болка научихме вестта за смъртта на Любомир Шопов – обичан и уважаван член на Съюза на тракийските дружества в България. Той носеше в сърцето си идеите на тракийското движение. В негово лице загубихме един добър, почтен, интелигентен човек, приятел, съратник.

На 14 ноември т.г. в Ритуалната зала на Централните софийски гробища дойдоха тракийци и колеги на Любомир Шопов, за да се сбогуват с дипломата, общественик и радетел на тракийската кауза. Тук бяха Красимир. Премянов – председател на СТДБ, Краснодар Беломорски – зам.председател на ЦР на Съюза, Стефан Начев – секретар на Съюза, д-р Ваня Стоянова – научен секретар на ТНИ, Чавдар Георгиев – член на ЦР на СТДБ, Николай Димитров – дипломат от мисията ни в Истанбул, Светла Пълева, Ваня Стоилова, Зорница Радонова, Росен Янков, Димитър Цонев, дипломати, членове на Асоциацията на разузнавачите и Асоциацията „Национална сигурност“ и др. Прощално слово произнесе председателят на СТДБ. Красимир Премянов. Присъстващите поднесоха съболезнования на семейството и близките и положили цветя в памет на своя приятел и колега.

Посланик Любомир Шопов е дипломат с кариера. Той е син на дългогодишния шеф на Държавна сигурност Григор Шопов. Роден е през 1942 г. в София, завършва дипломация в Московския институт за международни отношения (МГИМО). Работи в посолството на България в Москва.

Продължава на 2-а стр.

ТОДОР КОЖУХАРОВ – 45 ГОДИНИ НА СЦЕНАТА

През пандемията падаха участия, замених ги със записна дейност, споделя тракийският глас

Легендарният изпълнител на тракийски песни Тодор Кожухаров се завръща в телевизионен ефир с нов видеоклип. Заедно със съпругата си Донка Кожухарова и оркестър „Южни ритми“ той засне авторската си песен „Мама на Тодор думаше“, която вече се излъчва в ефира на Фен Фолк ТВ. „През пандемията отпаднаха предварително заявените ни участия с оркестър „Южни ритми“, затова се насочихме към звукозаписна и творческа работа по нови проекти.“ Новозаписаните песни ще влязат в юбилейния диск по повод 45 години от началото на творческата дейност на обичания народен певец, който отдавна си е извоювал място сред златните гласове на Тракия.

Тодор Кожухаров е роден на 29 ноември 1956 г. в свилградското село Мустрак. Своята музикална кариера започва още като юноша. Първите си солови записи прави в Радио Пловдив през 1979 г., а през 1982 г. – и в Националното радио, общо около 300 песни. Сбъдва и голямата си мечта да изнася концерти из цялата страна пред многобройна публика. Безброй са съборите, които е огласял с тракийските си

песни. През 1989 г. Кожухаров основава оркестър „Южни ритми“ и вече 30 г. заедно не спират да радват своите почитатели и всички любители на българската народна музика. През всичките свои творчески години той не прекъсва връзката с корените на родния Хасковски край, а през 2019-а е обявен за почетен гражданин на Хасково. Признат за емблема на тракийския изпълнителски стил, той има и авторски песни, базирани на автентичния фолклор в духа на вековната тракийска традиция. Тодор Кожухаров е отличаван с награди у нас и в чужбина. Върх в певческата му кариера е трикратното гостуване в края на 90-те години на миналия век в Лос Анджелис, САЩ като участник в Световната музикална олимпиада, откъдето се завръща със златни медали. През 2004 г. издава книгата „С магията на песента“ със 115 нотирани песни, подбрани от богатия му репертоар с идеята да достигнат до младите му колеги. Той многократно е член на журито на националния събор „Китна Тракия пее и танцува“, председател на жури на много фестивали в Южна България и продължава да радва своята публика с таланта си.

ПОЧИНА ЖЕНАТА С БЕЛИЯ ШАЛ...

Любимата съпруга на поета Ивайло Балабанов – ВАНЯ, която го вдъхнови за десетки великолепни стихотворения, е отлетяла към безкрайността днес... А ПОЕТАТ остава сам... Ваня – бореща се с тежка болест години наред, беше неговата опора и сила... Бог да приеме душата ѝ в милостта си.

ИВАЙЛО БАЛАБАНОВ
ОЧИ

На Ваня
С очите на всичките тъжни мъже от квартала,
във който живее жената със белия шал,
те питам – защо красотата ѝ, Господи, бяла,
на човека със малката, черна душа си дал?
Защо бяла чайка и гарван в любов съсхваш?
Не го ли попита красотата ѝ ще му трябва ли?
Когато жената със белия шал минава,
край нея, в декември, мирише на цъфнали ябълки.
А той до цъфтежа ѝ нежен върви начумерен,
със слепи очи сякаш крачи, улисан и сам
и топли стотинките в джоба си дяволът черен,
наместо да стопли ръката ѝ – бялата – там.
Дали е спял, Господи, или има в очите си трънчета?
Веднъж да се беше поспрял и да беше видял,
че тя сякаш стъпва по бели въздушни хълмчета,
когато върви през света със белия шал.
Не пожелавам жената на ближния – тъй подобава.
Нека той си е брачен стопанин, аз – любовен ратай,
но когато жената със белия шал минава,
извади ми очите, Господи, и му ги дай...

КАК 10 НОЕМВРИ 1989 Г. РОДИ...

Продължение от 1-а стр.

Типичен пример в това отношение през 1990-те години във философския институт стана старши научен сътрудник, който написа открито писмо до Научния съвет на института с искане за отстраняване на завеждащия неговата секция за това, че е бил член на редколегията на списание „Ново време“ и е компрометиран като „комунист“. За неговото място той се самопредложи като морално чист и неомърсен човек да стане завеждащ секция. Този „морално чист“ и „неомърсен човек“ обаче беше „забравил“, че до 1989 г. той от своя страна е бил член на редколегията на пропагандния орган на ЦК на БКП „Политическа просвета“ и за заслуги в този орган бе получил жилище, в което живееше и в момента.

Това обаче бе подписано в неговото съзнание, а проекцията на репресираното му Аз бе наложена върху неговия колега, чието отстраняване искаше с открито писмо. Този морално психоаналитичен тип се превърна също в един от водещите в процеса на промяна на нашето общество, характеризиращ се с крайна агресия и стигматизация на хора и цели групи от хора. След като не успя да стане завеждащ секция той се превърна в яростен „демократ“, гроящ яростно „комунистите“ и „ченгетата“, а в момента слави в социалните мрежи от сутрин до

вечер Бойко Борисов и ГЕРБ. Това е моделът на раждането на пещерните антикомунисти у нас след 1989 г.

Така моделът на „демократа“ в ситуацията на преход към неолиберален капитализъм, разграбващ и унищожаваш построеното при социализма стана психоаналитичния тип нагаждач към ситуацията, който проектира подписаното си минало навън, създавайки масова хейтърска ситуация.

Ако хора, които трябва по дефиниция да са интелектуално и морално извън ежедневието и да задават големите посоки на историята, претърпяват такива морални трансформации, то много по-обясними са те при останалата част от българското общество. В него масово се наложиха психологическите типове на моралния хамелеон, моралния хейтър, а след това на клиентелистът, компрадърът, лузърът, носталгикът, като доминиращи и активни морално-психологически типове и ударни участници в процесите на преход към капитализъм.

Извърши се преход от медиите и културата на социализма, които официално имаха за задача популяризиране на положителния пример, възпитателната страна, изграждане на многостранно развита личност към маркетинговите и комодифицирани медии на неолибералния капитализъм, чиято цел е печалбата. Затова и не възпитанието, а скандалът, въздействието върху

емоции като страх, ужас, отвращение, първични инстинкти, сензации станаха основен фактор в поведението. Протече процес на деинтелектуализация на публичното пространство, от което изчезна или се маргинализира образът на големия учен, а на преден план излязоха старлетките, фолк звездите, астроложките, хейтърстващите политици, мутрите, парвенютата. Заедно с това се разгърна процес на разрушаване и трансформация на структурите на идентичността, свързани с историята, които са базисна характеристика на норматив-

ното пространство, в което може да функционира нормално едно общество. Процесите на преход към неолиберален капитализъм доведоха до три базисни морални и интелектуални следствия.

Първото от тях бе, че пазарът се превърна в базисен регулатор на човешкото поведение, а от тук и моралните стимули и етичните загубиха предходното значение.

Второто следствие е, че имаме маргинализация на науката изобщо, на нейното място и роля в обществото – академичната наука получава 4-5 пъти по-малко като дял от БВП

днес отколкото през 1988 г., броят на учените е намалял значително, а заплащането им, което през 1988 г. е най-високо за отрасъл „Наука и образование“, днес е около средното или под средното за страната.

Третото следствие, бе свързано със създаването на алтернативни на академичната наука идеологически и ценностни апарати, чиято цел е да наложат съответни неолиберални ценности – това са различни НПО-та и медии, които обработваха масовото съзнание в неолибералните идеологически схеми на така нар. „преход към демокрация“.

НАПУСНА НИ ПОСЛАНИК...

Продължение от 1-а стр.

Пет години е ръководител на българската правителствена делегация на преговорите между Варшавския договор и НАТО във Виена за разоръжаването в Централна Европа. От 1985 до 1988 г. е началник на отдел „Балкански страни“ във Външно министерство. От ноември 1988 до декември 1989 г. е завеждащ отдел на ЦК на БКП, който отговаря за българските турци. Автор е на книгите „Отдел „Трети“, „Геноцид“, „Турският въпрос и държавната сигурност“, „Измяната“ – втора част на „Турският въпрос и държавната сигурност“ и Titanic.bg Член е на Асоциацията на разузнавачите от запаса и на Национална асоциация „Сигурност“.

СЪБОЛЕЗНОВАТЕЛЕН АДРЕС ОТ СТДБ
ДО: СЕМЕЙСТВОТО И БЛИЗКИТЕ
НА ЛЮБОМИР ШОПОВ

Уважаеми опечалени семейство и близки,
С покруса и прискръбие научихме за кончината на

нашата съмишленик и сподвижник ярката личност, дипломатът, общественик и политик Любомир Шопов.

Експерт в областта на националната сигурност, той посвети живота си на своя народ и енергията си за неговото развитие и добруване. Той живя в два исторически периода, които му отредиха сложна човешка и професионална съдба, изживяна с чест и достойнство.

За нас, тракийци, Любомир Шопов бе един от авторите, които изпълваха богатата и бистра палитра на организацията ни. Винаги ще му бъдем признателни за книгите „Геноцид“ и „Турският въпрос и националната сигурност“, описващи трагичната съдба на тракийските бежанци, за неговия принос в борбата ни този геноцид да бъде национално и международно признат.

В сърцата ни Любомир Шопов ще остане като една светла личност, многостранно ерудирана и интелигентна, като приятел, който радеше за нашата кауза и не пестеше време, опит и сили за нейното укрепване и утвърждаване.

Поклон пред светлата му памет!
С уважение,
Красимир Премянов

ЗА ТРАКИЯ С ПЕСЕН И ТАНЦ

АНТОН АТАНАСОВ

Обширна е Тракия, а още по-обширен е смисълът, който тя носи. Това не е само плодородна земя и история. Тракия е и емоция, която е достигнала до нас благодарение на незабравимите тракийски песни и танци. Много от тях са живи и до днес. Изпълняват се от млади и стари, като обогатяват не само българската, но и световната култура.

Тракия е област, чиито политически и географски граници не съвпадат. Днес тя е поделена между три държави – България, Гърция и Турция. Тракийци се наричат всички хора, населяващи земите ѝ, независимо от етноса, към който принадлежат. В чисто географски смисъл северните ѝ граници достигат Стара планина, а западните – Шоплука, Рила и Пирин. Южните и източните ѝ брегове се мият от водите на три морета – Егейско, Мраморно и Черно. Климатът е благоприятен, а почвата е плодородна. Областта е богата на история и хора, които са преживели не една или две трагедии. Нека да насочим вниманието си към Беломорска Тракия. През 1913 г. вследствие на Междусъюзническата война турци и гърци извършват едно от най-големите престъпления на XX век. Само за няколко месеца от родните им места със сила са прогонени над 300 000 българи, от които близо 60 000, предимно жени, деца и старци, са избити по най-жесток начин. Живите са принудени да бягат към България. Макар скоро масово да се завръщат по домовете си или каквото е останало от тях, десетина години по-късно трябва окончателно да ги напуснат. Малцина са онези, които в периода 1941-1944 г., когато тази област е под българско управление, са в родната си земя.

• Любомир Милетич

Въпреки всички мъчения и тегоби, тракийци успяват да се съхранят. Запазват едни от най-ценните си качества – човечността и трудолюбието. Успешно се реализират в обществено-политическия живот на България, като никога не забравят откъде са дошли. Пазят своята култура, която се изразява в множество песни, хора и обичаи. Имат късмета душевността им да попадне в ръцете на истински професионалисти, които успешно я разпространяват по света и у нас.

В беломорския фолклор има нещо много специално, което го отличава от фолклора на останалите области. Това е характерното за редица села слядно хоро. Свързва се най-вече с Черничево. То е село в Южна България. Намира се в община Крумовград, област Кърджали. В миналото е носело името Дутли. С него е вписано в книгата на академик Любомир Милетич „Разорението на тракийските българи през 1913 г.“

Негов източник за случилото се там през кървавото лято на 1913 г. е управителят на Земеделската банка в Ортакьой (днешен Ивайловград) Костадин Нефтянов. Той посочва, че са избити близо 90 мъже и жени. Виновниците са не само турци, но и местни помаци. Едно от най-големите им зверства е към българките в селото. Освен че ги обезчестяват дълго време, те пхчат в очите им запалени свеци. Трагедията е неопишуема.

• Слядено хоро, изпълнявано от тракийското дружество в Кърджали през 1926 г.

Дори пет години след нея царяла всеобща тъга. Академик Милетич пише: „Сега там песен се не чува, гайда не свири, сватбите минават тъжно, защото нямало жена необезчестена. Играели един особен жален танц, нещо много старовремско. Този танц преди се играел само веднъж в годината.“ Именно това е слядното хоро.

Може би никой от нас не си и помисля, че някъде се играят хора в деня, на който е разпнат Исус Христос. Но в Черничево не е точно така. Всяка година на Разпети петък се е изпълнявало вече посоченото слядно хоро. То не е като другите – при него няма отсечени стъпки, краката се влчат по земята. Участниците се нареждат един след друг сякаш са вързани с робска верига. Мъжете застават отпред, като дясната им ръка е поставена на рамото на човека пред тях, а лявата стои на кръста им. Жените са след тях, като всяка държи с дясната си ръка лявата на стоящата пред нея. Има и специални песни, които съпровождат самото хоро. Едната от тях е „Илю пуд смоква сидеше“:

*Илю пуд смоква сидеше,
пуд смоква сянка дебела,
разпусна Илю, разпусна
негуву стаду голяму
пу куржалийски сънъръе
пу евреникски кърове.
Меймет ми грозен айдутин
той си на Иле думаше:
– Илю льо найдар кеая,
вати ми овца дебела.
Илю Мейметю румонье:
– Кък да ти ватя, Меймете,
я га с стаду сипкаву.
Пумъкна Меймет, пумъкна
бялу черянье ножсее,
тй си Иля кайдиса
ав лявата срана ав сърцету.
Илю се виком провикна:
– Калояне ле, малашиине,
пусни ми силни аберье,
ду Батур млада кеая,
че ми са Иля ранили
куржалийските копуци.
Дорде ми Илю отдеме
ой се ас душа раздели.*

*смоква – смокиня, Кърджали

и Евренкьой – села в Гюмюрджинско, сънър – синор, найдар кеая – пръв овчар, овца дебела – угоена овца, румоне – говори, сипкаво – шаркаво, кайдиса – заколи, малашиине – чирак, аберь – съобщение, копуци – нехранимайковци, отдеме – свърземе се.

Слядното хоро не остава само в Черничево и останалите села на Беломорска Тракия. Благодарение на един от най-големите професионалисти в българското фолклорно изкуство то е известно на целия свят. Този човек е Филип Кутев. За него може да се каже много, но в момента ще се спрем на това, което е свързано с нашата територия. Филип Кутев е роден в Айтос през 1903 година. Именно там, за пръв път, той се среща със заселилите се в региона бежанци от Беломорска Тракия. Много бързо техните мелодии стават едни от най-любимите му. Контактът му с тях оставя отпечатък върху делото му.

С течение на времето се научава да свири на цигулка, впоследствие става композитор и диригент. Създава сюити на фолклорна основа, пише музика за филми като „Под игото“ (1952), „Героите на Шипка“ (1955), „Хитър Петър“ (1960). Врх в неговото дело е основаването на Държавния ансамбъл за народни песни и танци (ДАНПТ) през 1951 година. Той е негов главен художествен ръководител повече от тридесет години. За това немалко време утвърждава високото му професионално ниво и световната му популярност, създава уникални музикални композиции, като безспорен е талантът му при обработката и адаптацията на народни песни. Хореограф на танцьорите е друго голямо име в нашия фолклор – Маргарита Дикова. Двамата успяват да създадат множе-

ство танцови постановки, които се изпълняват и до днес. Една от тях е „Българи глава вдигнали“. В нея за основа на един от мъжките танци Филип Кутев използва вече споменатото слядно хоро. Благодарение на него то придобива известност и не остава затворено само в Беломорието, а се разпространява навсякъде, където ансамбълът има изява.

Богата е Тракия, а още по-богат и необятен е фолклорът ѝ. В него има и радост, и тъга, и спомен, и мечта. Единственото, което му липсва, са интересувачи се хора. Никога обаче не е късно за връщане към корена. Може би сега е точното време – нито миг по-рано или по-късно.

Използвана литература:

Илия Славков, Боряна Димитрова. Сачанли. Историческо и етнографско проучване. София, Издателство на Отечествения фронт, 1989.

Любомир Милетич. Разорението на тракийските българи през 1913 г. София, Българска история, 2019.

Георги Станков. „Слядното хоро“ – древен шедьовър от Родопите. <https://rodopa.blogspot.com/2014/02/slyadno-horo-rodopi-cherlichevo.html>

Георги Станков. Слядното хоро. <https://cherlichevo.blogspot.com/2019/08/blog-post.html>

Иво Владимиров. Филип Кутев – основа на българската духовност. <https://bulgarianhistory.org/filip-kutiev-osnova-na-bylgarskata-duhovnost/>

Видни хореографи. Маргарита Дикова. <https://megdana.bg/народни-танци/средна-западна-българия/видни-хореографи-7/>

(Тракийско дружество „Яни Попов“ – Созопол с председател Гено Пухов)

• Филип Кутев с част от ръководения от него ансамбъл

РАЗМИШЛЕНИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ

ЛЮБОМИР ШОПОВ

През пролетта на 1991 г. смяната на социализма с капитализъм в България сложи край на професионалната ми кариера. Бях първият посланик, уволнен от Министерството на външните работи по лично разпореждане на президента Желю Желев. При правителството на „националното съгласие“ на БСП, СДС и БЗНС-казионен на премиера Димитър Попов – с министър на външните работи и вицепремиер Виктор Вълков. С министъра се знаехме добре по съвместната (преди 1990 г.) външнополитическа работа на Балканите – той, като функционер на Българския земеделски народен съюз, аз – на Българската комунистическа партия. През пролетта на 1991 г. Виктор ме покани на обяд и шеговито ме „уведоми“ за „високата“ чест. Уволнението стана дело на самия уволнен – като при давещите се. Не потънах във водовъртежа на т.нар. промени и оцелях. Не станах озлобен мърморко и безразличен за съдбата на България, така брутално изоставена в бушуващия политически океан след рухването на СССР и световната социалистическа система.

През 1995 г. с група общественици учредихме Национално движение за неутрална България. Като представител на държавата (1979–1984 г.) на конфиденциалните виенски преговори за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа между НАТО и Варшавския договор добре знаех, че влизането на България в Северноатлантическия алианс само ще изложи страната ни на по-голяма регионална и стратегическа опасност, силно ще отслаби военнo-промишления комплекс, ще преоборудва армията със старо, но скъпо въоръжение на новите ни съюзници. Необходимо бе поне да направим опит за по-прагматичен път и предложихме Политическа програма, според която България:

- да не участва във военни блокове и съюзи, както и във въоръжени конфликти между други държави;
- да не предоставя територията си за чужди бази и войски и да забрани преминването на чужди въоръжени части и въоръжения по суша, въздух и вода;
- равноправно да се интегрира в общоевропейските и световни политически и икономически структури и механизми;
- да води борба против дискриминационна политика спрямо граждани на Република България, за стриктно изпълнение на международните договори, за зачитане на териториалната цялост и съществуващите граници, за свободно движение на хора, идеи и капитали;
- да изгражда благоприятен вътрешен и външнополитически климат за съживяване и за трайно развитие на българската икономика, за укрепване на армията и силите на реда в името на суверенитета, националната идея и кауза;
- да се превърне в сигурен и стабилен партньор за международни инвестиции и капитали от Изток и Запад;
- да се утвърди като неутрален и неутрализиращ фактор на сигурността и сътрудничеството на Балканите, деен участник в световните икономически и мирни процеси.

Не успяхме да се преборим за реализирането на тази добра за България идея. Близко 22 години мълчах, преди да дам по-цялостен израз на отношението си към събитията след 10 ноември 1989 г. Размишленията за тях родиха няколко книги.

Създаването на книга при мен става импулсивно, но някак си закономерно и неизбежно. Идва ми отвътре. Формира се в мисли, съзрява в заключения и прелива в страници. Мисли и разсъждения, свързани с настоящето и миналото. С хората и проблемите, с които си се сблъскавал.

С абсурда на днешното и тревогата за бъдещето. С желанието да си полезен. Да съхраниш имената на колеги и факти за събития на една отминала епоха, която остава неразбрана и неоченена. И за съжаление – изопачена! За грешките и пропуските! За

отдел „Задгранични кадри“ на ЦК на БКП; конфиденциалните преговори между държавите – членки на НАТО и на Организацията на Варшавския договор във Виена; отдела в ЦК на БКП, който оглавявах от ноември 1988 до декември 1989 г.; и завършека на дипломатическата ми кариера през май 1991 г. Споделени са оценки за събития и личности, за живота на моето поколение, така както аз го усещам и помня.

През 2014 г. представих книгата си „Геноцид“, посветена на трагичната съдба на българските бежанци от Тракия и Мала Азия през 1913 г. Тогава редовни части на турската армия избиват над 60 000 жени, деца, мъже и старци. Прогонват с каквото могат да носят на гръб над 280 000

тъл лъч за държавност и национален престиж е изразената от президента Румен Радев позиция в подкрепа на каузата на Съюза на тракийските дружества в България с председател Красимир Преманов.

Книгата „Турският въпрос и държавната сигурност“ – първа част, излезе през 2016 г. През анализ на отношенията човек–сигурност–държава, ислям, османско иго, Балкански войни, са коментирани турските външнополитически доктрини, неизменно осъществявани от Анкара през последните десетилетия спрямо България. Разкрита е истината за прогонването на близо 500 000 души – българско население от Тракия и от Мала Азия между 1913 и 1925 г., завършило с подписването на унизи-

и „елит“, манипулациите по повод на НАТО, Европейския съюз и продажната политика на ГЕРБ; „игрите“ на Бойко Борисов, Реджеп Ердоган и Ахмед Доган.

Националната асоциация за сигурност, в която членувам, изпрати до Народното събрание, Президентството, Министерския съвет и до службите за сигурност в страната двете части на „Турският въпрос и държавната сигурност“ с предложениите фактите и данните в тях да бъдат вземани предвид при оценките за миналото и решенията за настоящите и бъдещите отношения на България със съседните балкански държави.

За съжаление „политическата класа“ и властта у нас остават глухи и слепи за фактите и истината. Игнорират по принцип и в частност данните и поуците на историята, споделени в споменатите книги. Те не желаят да видят и чуят сигналите за бедствие и на много други мои колеги, за нашата тревога и загриженост за съдбата на държавата. След 30-годишно плаване в океана на „демократията“ българският държавен кораб е на ръба да повтори историята на „Титаник“. Да потъне от сблъсък с айсберга на неолиберализма, неоосманизма и предателството на капитана на държавния кораб – „българската политическа класа“. Главните и нерешени проблеми, които съсипват България, вървят към заключителни трагични фази на своето развитие. Част от тях са разгледани в книгите ми. През последните години, вместо развързка, тези проблеми придобиват още по-нагли и уродливи форми. Сполетялата света и България коронавирусна пандемия показва плюсовете на здравните мерки, когато властта следва препоръките на професионалистите медици, и минусите – що се отнася до социалната и икономическата сфера и широко рекламираните ялови импровизации на премиера и правителството, по същество запазващи СТАТУКВОТО в България в полза на едрия бизнес. Властта използва пандемията като обяснение и оправдание за бедите и проблемите на държавата и народа. В „Титаник БГ“ споделям личното си виждане за развитието на България след 10 ноември 1989 г. с единственото желание да подкрепя българите с различен етнос и социално положение, професии и политически убеждения и заедно и напълно да разкрием истинското лице на фасадната демокрация у нас. Да не допуснем СИСТЕМАТА (ВЛАСТТА), политиканството и популизмът окончателно да победят. Да разкрием измамите и манипулациите с обществото. Да разклатим и разбием СТАТУКВОТО на българската „политическа класа“, което обслужва властимащите и сенчестия бизнес за сметка и на гръба на милиони честни граждани на България.

Надежда има! Нови сили и тенденции набират скорост и влияние в света. Млади хора се завръщат от чужбина в Родина. Оценките за събитията през трите десетилетия бездържавност стават по-обективни, а изводите – по-зрели и осезаемо потребни за обществото. Ножът е опрял до кокала. България трябва да бъде спасявана! Най-вече от МОДЕЛА НА ВЛАСТТА и от собствената си „политическа класа“!

Този текст е увод към новата книга на Любомир Шопов. *Titanik.bg, С., Спектър-Земя, 2020*

успехите и възможностите!

През 2012 г. написах първата книга – „Отдел Трети“ – за външната политика на нашата държава в края на миналото столетие и за отдел „Балкански страни“ на Министерството на външните работи на Народна република България – отговарящ за отношенията на България със СФР Югославия, Албания, Турция, Гърция и Кипър. За многостранното сътрудничество на Балканите и за всичко по света, по един или друг начин свързано с региона и засягащо интересите на нашата страна. Трийсетина отлично подготвени дипломати, разпределени по отделните страни и проблеми в секции, заедно с няколко десетки свои колеги от посолствата на НР България в Белград, Атина, Анкара, Тирана и Никозия бяха моторът на балканската ни външна политика. Оглавявах го с насоките на министър Петър Младенов и ресорния заместник-министър Иван Ганев от януари 1985 г. до ноември 1988 г. Период на най-остър сблъсък с Турция в защита на суверенитета ни и недопускане на намеса във вътрешните работи на България. Период на добри постижения на българската външна политика на Балканите, в Европа и по света, въпреки тежките препятствия на Студената война. Отдел „Трети“ бе едно от „винтчетата“ на добре работещия държавен двигател, телгещ България напред и нагоре!

В книгата се засягат политически събития, преплетени със спомени за детството – Нахимовското морско кадетско училище във Варна; историята на моите родители; казармата – вътрешни и ракетни войски; Московския държавен институт за международни отношения и посолството на България в Москва; Софийския градски комитет на БКП;

души към България. Разрушават църкви, училища. Конфискуват 3.5 милиона декара земя – частна собственост на българи. Техните потомци и до днес нито са чули извинение от Анкара, нито са видели турска материална компенсация.

Съюзът на тракийските дружества в България изпрати персонално до депутатите в Народното събрание, до министър-председателя и до президента екземпляри от „Геноцид“ със становището, че Тракийският бежански въпрос е международно правен и двустранен между Турция и България проблем, който, без да вреди на добрите българо-турски отношения, следва да намери балансирано, на базата на фактите, решение. Българските власти изцяло са загърбили този тежък проблем и охотно обслужват турските интереси във всички възможни сфери, игнорирайки напълно историческата истина, държавния престиж и интересите на стотици хиляди български граждани, потомци на бежанците от Тракия и от Мала Азия. Властта сякаш изобщо не знае за съществуването на принципа за реципрочност в междудържавните отношения. Факт е, че геноцидът срещу българите през 1913 г. предшества геноцида над арменците в Османската империя през Първата световна война. Факт е също така, че днешните правителства на Турция не носят отговорност за османските деяния от миналото. Като наследници на империята обаче, те са задължени да признаят историческата истина и да платят за настъпилите за потомците на българите от Тракия и от Мала Азия морални и имуществени последици. Неведнъж лично премиерът Бойко Борисов заявява, че счита въпроса за проблем от частно естество, което е и позицията на Анкара. Све-

телния Ангорски (Анкарски) договор от 1925 г., който по същество узаконява едно тежко международно престъпление на Турция, считано днес според съвременните международни правни конвенции за геноцид.

В книгата са разобличени манипулациите на Анкара с „изселническия“ въпрос, подривната дейност на турската държава на българска територия за блокиране на интеграционните процеси в „смесените“ райони, поддържането на протурски дух и създаването на преки условия за обявяване на автономия на етническа и на религиозна основа. Показани са действията на Държавна сигурност на НРБ в битката с турските секретни служби. Анализирани са неоосманизмът като пореден вариант за засилване на влиянието на Анкара в България и на Балканите. Разкрита е политиката на ДПС, посредством т.нар. български етнически модел за ислямизиране на циганското население и турцизиране на българските мохамедани. ДПС с парите на българския данъкоплатец и с помощта на продажни български партии наложи този противоконституционен модел едновременно с модела „КОЙ“ и заедно безнаказано рушат държавността и устоите на българската нация.

„Измамата“ – част втора на „Турският въпрос и държавната сигурност“, бе представена през 2018 г. Тя засяга новите аспекти на международните отношения в посока преход към многополюсен модел. Разглеждат се външнополитическите доктрини на САЩ, Евразия, БРИКС, ШОС; „Възродителните“ процеси в Турция, България и на Балканите; „Преходът“, довел България до Трета национална катастрофа; иззмамата с язвите „КОЙ“ и „българският етнически модел“, „политическата“ класа

РАЗКАЗ ЗА ЕДИН ДОГАНХИСАРСКИ РОД

Величка Вълчева Георгиева
Родена в гр. Маджарово през 1965 г., където живее до седемгодишна възраст. Завършила средно образование в СОУ „Васил Левски“ в Хасково. През 1989 г. завършила Технически университет в Варна, специалност „Изчислителна техника“. Работила като учителка в Икономически техникум в Хасково.

ВЕЛИЧКА ВЪЛЧЕВА
ГЕОРГИЕВА-ПАНДЪРОВА

В памет на баща ми Вълчо Андреев Костов (Пандъров)

Държа снимката в ръцете си и ме пари, така, както пари душата ми, напълва очите ми със сълзи, защото изгубих баща си в този живот, и много ме боли..... А, тази снимка, открита след 70 г., ме върна в щастливите дни на баща ми, в неговото детство...

Тази сутрин, малкият Вълчо стана рано. Събуди го шумът отвън на двора. Изскочи да види какво става. На големия харман, дядо му, на когото беше кръстен, редеше зелени дъбови клони, за храна на животните.

– Дядо, дядо какво нареждаш? – попита любопитно момчето.

– Сбирам шума за козичките, дядо – отвърна дядо Вълчо, качен на голям куп клони. Със силните си ръце, той вдигаше клон след клон и ги подреждаше в голяма купчина. Беше среден на ръст, слаб, с леко приведени рамене. Лицето му бе издължено, с високо чело и правилен нос, без мустак. Очите му бяха големи, много сини, блестяха като небето. Над светлите вежди се спускаха капки пот,

стичащи се от късите руси коси, които сякаш бяха посребрени, светеха от слънцето.

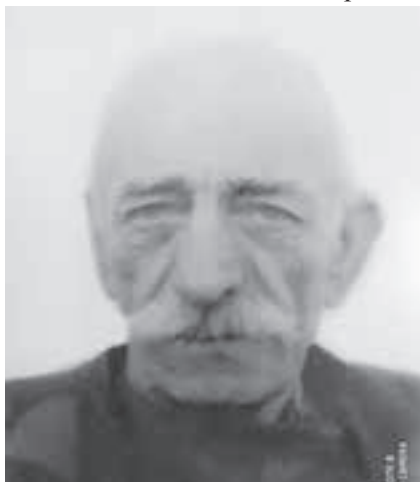
С отсечен жест на дясната си ръка, той избърса челото си и рече:

– Вълче, подай ми вилата, ей там е подпряна до стената на къщата. Малкият само това и чакаше, веднага хукна с босите си крака, хвана с две ръце дръжката, метна едното краче над нея и заподскача на конче – тагадък, тагадък към дядо си. След него оставаше пясъчна следа, която вятърът развяваше далече.

– Дръж, дядо, фатай (хвани)!

Старият човек стоеше изправен горе, върху големия куп клони, а в очите му се стекоха сълзи. Зеници-

те на сините му очи се свиха, и той усети полъха на белия вятър в лицето си, мириса на Бяло море, вкуса на сол загорча в устата му. Спомни си за дните, когато бяха в Доганхисар, в къщата на баща си – Коста Пандъров, как там подреждаха шумата. Тогава той беше млад. Слизаше от Бърцето, натоварил волската кола със свежи дъбови и пърнарови клони, а на прага на едноетажната им къща, с четири стъпала отпред го чакаше жена му Стана, от Делиевия род (Делигеоргиеви). Тя белеше мамули царевица с малкия им син – Андрея.

■ Андрея Вълчев Пандъров
(19.04.1919-21.10.1996 г.)
Доганхисар-Маджарово

– Тейко, тейко, оти не ме зима? – викаше с цяло гърло русичкият Андрейчо и се

хвърляше в прегръдките на баща си. Вълчо го вдигаше на раменете си и го качваше отгоре на колата. От платнената торба, праметната през гърдите му, той изваждаше шепи плодове, които бе откъсвал близо до местността Оршки дол, по склоновете на Гулакът, в подножието на Падалата, над ягъла на Кирю Педев.

– Вземай, давай шепи! Ето

■ Вълчо Костов Пандъров
(1888 – 05.01.1963 г.) Доганхисар-Маджарово

ти армаган! – и той слагаше узрелите плодове, с вкус на ягода в ръцете на малчугана.

■ Малкият Вълчо – (08.12.1943–29.03.2019 г.)
– Маджарово – Хасково

Андрейчо много му приличаше, беше взел същите дълбоко сини очии светлата му сребристо бяла коса, падаща чак до раменете.

Белият вятър разрошваше косите на малкия Андрей, качен на раменете му. Мислеха тази есен да запишат Андрей в голямото, двуетажно, българско училище „Св. Кирил и Методий“ в Доганхисар една година по-рано, защото малкият беше много любознателен, сам си учеше буквите и сричаше първите прочетени думи. В това училище самият той се научи да чете и пише, заедно с по-големите деца. Него го научи да чете и пише учителят Петко Стаев Бахърджиев (Демякът), който говореше много добре църковнославянски, гръцки, турски и арабски.

И сега „чува“ как на висок глас всички изреждат – ази, буки, веде..., „вижда“ учителя как им разказва за светите братя Кирил и Методий от Солун.

Но, не стана така, трябваше да изоставят и къщата, и нивите, и животните, и само те, с една торбичка с брашно, да бягат по пътя за Фьндаяджак, да идат в България, за да се спасят.

Името на Андрея го даде техния кръстник – да се предава връзката на рода, от дядото на внука. Бащата на жена му Стана – Андрей Делигеоргиев беше едър здравеняк, висок, силен българин, отгледал 8 деца. Тогава никой не подозираше, че ще има такава злощастна съдба – да умре от побой в затвора в Гюмюрджина, обвинен от гръцките власти, че синовете му – Георги, Стамо, Стоян са комити.

■ Отляво надясно: Баба Калина, сина и Стамо, снаха и Петкана и майка и Стояна, момчето Борис – баща на Пенка и Стамо, момчето Елена – майка на Златка и Калоян.
Снимката е от кръщенето на Илия Стамов Делиев, 1938 година в Маджарово

Продължение от 5-а стр.

След несправедливия Ньойски договор, българските земи се предадоха в ръцете на Гърция. Гръцката държава подлагаше мирното население на нечувани зверства, жестокости, разселване с кораби по острови, вземаше българските им паспорти, късаше ги и им даваше нови, на които за народност пишеше „гръци“.

Стамо Андреев Делиев, Георги Андреев Делиев, Стоян Андреев Делиев, бяха част от многото младите мъже, изпратени да се бият срещу турците, като гръцки войници. Масово, всички те бягаха от Гръцката армия и отиваха в свободна България. От там те се включваха като четници към четата на Димитър Маджаров, да превеждат мирното население в пределите на майка БЪЛ-

ГАРИЯ. Ето защо, безсилна да спре това, гръцката власт напълни затворите с невинни, беззащитни хора, върху които извършваше нечуван терор.

– Дядо, фатай, дядоооо... – детският глас на малкия Вълчо го откъсна от спомените, свидни на душата му. Сви се измъченото му сърце, и той чу пулса в ушите си. Коленете му омекнаха, политна, и се хвана за дървения стълб. С опакото на ръката си избърса сълзите, които замъгляваха погледа му и се обърна към внука си.

– Ей, дядо, ееееей... – малкото дете беше хванало дървената вила и се опитваше да я издигне над главата си.

Дядо Вълчо се наведе сил-

но напред, протегна и двете си ръце надолу, края на пръстите му почти докоснаха гребена на вилата, когато клоните, върху които беше стъпил потънаха надолу. Краката му се хлъзнаха по листата шума, опита с ръце да се хване за единия дървен стълб, който служеше за подпора на купчината.

Тялото му натежа и той се сгромоляса на земята сред силен пукот от счупени клони, откъснати шикалки и листа. За миг настана тишина. Измежду два големи клона се измуши русата главица на детето:

– Къде си дядо? – чу той неговото гласче.

– Тук съм, Въле, нищо ми няма! – рече старецът, като

бавно се поизправи седейки. Облегна гърба си на дървения стълб. Болеше го малко само дясното рамо, върху което бе паднал.

Малкият отиде при него, прегърна го и рече:

– Сега аз ще ги нареждам дядо, вече съм голям! Няма да ме спираш!

Старецът се изправи бавно, изтупвайки ентерията си, радвайки се, че и малкият не бе пострадал, вдигна глава нагоре, и що да види – малкият Вълчо вече се бе качил горе на купчината клони и си слагаше на главата неговия бял, памучен пешкир, останал горе след падането му.

– Ще ти помагам дядо, си-

лен съм! – звънеше детското гласче отгоре.

Докато се чудеше как така стана, че падна на земята, сега трябваше да мисли как да сваля детето от върха на купчината!

Това се случило през есента на 1946 година, тогава дядо Вълчо вече бил изгубил надежда, че ще се завърне в родния си Доганхисар. През 1941 година, когато синът му – Андрея бил вече стоден, те всички се върнали в Беломорска Тракия, но там имало други хора, заживели в тяхната къща. Разбрали, че живот за тях там няма, те се върнали с волската кола обратно в Маджарово.

Училището в Доганхисар, 1919 г.

РОДОСЛОВНОТО ДЪРВО 1970 год. на род ДЕЛИГЕОРГИЕВИ от ДОГАНХИСАР. Бащата на Андрей Делигеоргиев – Георги Делигеоргиев (1843-1909 год.) е един от първите ятаци на Капитан Петко Войвода. Бил е овчар при чиято кошара се събирала и бивакувала четата на войводата. Описано в книгата на Борис Колев „Легендарният Капитан Петко войвода“

БЕЖАНСКАТА МЪКА НА БАБА

До последния дъх тъжеше за чудния полъх на Бяло море

СВЕТΟΣЛАВА МИТЕВА,
С. ПОСАБИНА, ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ

Баща ми беше майстор разказвач. Шеговит, остроумен, винаги привличаше слушатели около себе си. Най-много обичаше историите на неговото детство. Семейството му било прокудено от Беломорска Тракия, както се случва с много българи в началото на XX век.

Татко и четиримата му братя са страдали много. Но най-много са се измъчвали баба и дядо. Заради бедността, глада и мъката.

Веднъж, към края на дните си, баба Ирина събрала петте си деца и много сериозна, извадила торбичка от стараракла. Синовете ѝ помислили, че в нея е скъпата някоя жълтица от доброто старо време. Баба ми изсипала съдържанието в една тавичка. Учудването било голямо, когато видели само шепаръст. Гледайки ги строго баба каза, че като умре, иска да сложат тази ръст на гроба ѝ. Обяснила, че когато

с изселили от Гюверджин Дервент, Дедеагачко, взела шепаръст от двора и където и да са ходили да живеят, тя винаги била с нея.

Баща ми беше дълбоко впечатлен от тази случка. През 1922 г. цялото

му семейство и съселаните му били натоварени на кораб и принудени да живеят на остров Крит. Няколко месеца по-късно върнали българите в родните им места, но там те заварили домовете им разграбени. След време

гръцкото правителство плаща някакви мизерни облигации и ги изгонва завинаги от родните им места. В първите години след интернирането му семейството на баба живеело в село близо

до границата с надеждата да се върне в родния си край. Но това не станало и съдбата го отвела далеч от Бяло море, в град Търговище.

Няма нищо по-свято от родното място. Така от малки ни учеше баба Ирина. Повтаряше ни да не забравяме своя корен и

родното бащино огнище. където и да създадем семейство и дом, споменът от миналото винаги ще остава в сърцата ни. В разказите на баба Ирина винаги присъстваше чудният полъх на Бяло море. (в. „Минаха години“)

ХАСКОВСКИТЕ ТРАКИЙЦИ С ДАРИТЕЛСКА КАМПАНИЯ

Тракийското дружество „Георги Сапунаров“ и читалище „Тракия 2008“ в Хасково започнаха дарителска кампания за събиране на нови и употребявани, но запазени книги.

В навечерието на Коледните празници те ще бъдат връчени на Неделното училище по български език и на библиотеката при храма „Св. Георги“ в Одрин, а също на Неделното училище „Св. Кирил и Методий“ в Истанбул.

Първа към родолюбивата инициатива се включи Регионална библиотека „Христо Смирненски“ в Хасково. Директорката на културната институция връчи на председателя на дружеството Кирил Сарджев 52 тома литература. Сред тях са събрани съчинения на Иван Вазов, произведения на Павел Вежинов, Вера Мутафчиева, Христо Смирненски, Евтим Евтимов, книги на местни автори, а също и красиво издание на Библията.

ТРАКИЙСКО ОТЛИЧИЕ ЗА ДОБЛЕСТЕН ПОЛИЦАЙ

Директорът на хасковската дирекция на МВР ст. комисар Ангел Цанков бе отличен с почетен медал в навечерието на празника на полицията 8 ноември. Юбилейната награда медал с lika на Капитан Петко войвода бе връчена от председателя на тракийското дружество „Георги Сапунаров“ Кирил Сарджев на церемония в областната дирекция.

Кирил Сарджев изтъкна, че отличието се дава символично на всички полицаи, доказали себеотрицание, смелост и дързост в защита на гражданите. Старши комисар Цанков

благодари от свое и от името на полицаите и подчерта, че днешното време е увеличило задълженията на полицейските

служители, призвани да пазят реда и законността. Тази мисия те могат да постигнат единствено в партньорство с хората, институциите и гражданските организации. „Ще продължаваме да се справяме с предизвикателствата и да отговаряме на обществените очаквания“, заключи той. Като потомък на тракийски българи, отвърна също с думи на Войводата: „Момчета, работете за свободата на отечеството ни“.

ПОЧИНА ПИСАТЕЛЯТ ИВАНКО МАРИНОВ

На 7 ноември т.г. в Кърджали почина писателят Иванко Маринов. Той е роден на 23 април 1946 г. в Хасково. Средното си образование завършва в Кърджали. Още като ученик публикува стихове в местния вестник „Нов живот“ и в „Средношколско знаме“. През 1973 г. завършва режисура в Ленинград. Публикува във вестниците „Пулс“, „Литературен фронт“, в алманасите „Юг“ и „Море“. През 1989 г. печели национален конкурс на Студията за дебютни филми за сценарий за игрален филм („Градчето“). През 1994 г. завършва „Библиография и библиотекознание“ във Великотърновския университет. Дълги години (1991-2016) е директор на Регионалната библиотека в Кърджали. Член на СБП. През 2006 г. е удостоен с наградата на СБП в раздел „Документалистика“ за книгата „Градът-кръстопът. Физиология на Кърджали до 1944 г.“ За нея получава и отличието на Съюза на краеведите в България „Заслужил краевед“. „Градът-кръстопът“ излиза в три части. Автор е на над 25 книги. Последните му книги са „Родопският Вавилон“, „Хиподрум“ и „Другото небе“.

В интервю от преди една седмица заявява „От връщащите се от „Кенана“ – Мишо Иванов, Иван Николов, Цветан Михайлов, Петър Василев и не помня още кой... съм останал камо аз. Бренно жив, така да кажем. Временно.“

Поклон пред светлата му памет!

Честито!

Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България и редакционната колегия на вестник „Тракия“ честити на рождениците на Съюза през месец декември:

Елена Тотева – Трявна 6 декември 1954 г.
Димитър Антонов – с. Аврен 8 декември 1950 г.
Людмила Хаджиева – Пловдив 9 декември 1961 г.
Димитринка Смолева – София 13 декември 1935 г.
Стоян Матушев – Сливен 15 декември 1937 г.
Мария Алексиева – Средец 19 декември 1948 г.
Величко Пачилов – София 20 декември 1930 г.
Мария Йорданова – София 21 декември 1941 г.
Иван Гранитски – София 24 декември 1953 г.
Стефка Петрова – с. Ахелой 24 декември 1948 г.
Симеон Василев – София 27 декември 1961 г.

КОНКУРС ЗА СРЕДНОШКОЛЦИ

Съюзът на тракийските дружества в България, Синдикатът на българските учители и Тракийският научен институт обявяват национален конкурс за есе, посветен на 125 години организирано тракийско движение в България

На 12 май 2021 г. се навършват 125 години от създаването на дружество „Странджа“, положило основите на организираното тракийско движение в България. Продължител на възрожденските идеи за национално освобождение и обединение през различните исторически периоди след Освобождението от 1878 г., то изразява стремежа на тракийските българи към свобода и справедливост, защитава техните морални и материални интереси, съхранява историческата памет за великите и трагични събития в тяхната история, популяризира тракийското културно и историческо наследство. Девизът на тракийци: „Не забравяйте, но не отмъщавайте“ изразява техния морал и идейна същност: дълбока връзка с предците, родолюбива памет за миналото, зачитане на човешкото достойнство и съзидателен поглед в бъдещето.

ЦЕЛТА на конкурса е да насърчи младите хора да направят проучване на събития от местната и националната история, на паметници и исторически местности, на изявени фигури и обикновени хора, свързани с борбата на тракийските българи за национално освобождение и обединение; съдбата им на бежанци, намерили подслон в майката-родина, но запазили спомена за родния край и родовия си корен; личности, организации и събития от историята на тракийската организация в България;

Със своите разработки те не само ще направят принос към опознаването на историята, но ще направят връзка с настоящето, ще се включат активно в него, защото това, което помним днес, показва какви сме и какви искаме да бъдем. В перспектива, ще станат активни носители на тракийските традиции и тракийската кауза като част от българската идентичност и новото поколение, което ще пренесе историческата памет за станалото от миналото към настоящето и бъдещето.

УСЛОВИЯ за участие в конкурса: Участници могат да бъдат учениците на възраст от 14 до 19 години от всички видове образователни институции в страната. Текстовете трябва да бъдат в обем до 15 стандартни страници (1800 знака на страница) или до 27 000 знака (с интервалите). Краен срок за изпращане на разработките: 31 март 2021 година. Разработките ще се оценяват при следните критерии: исторически познания, езикова култура и стил, авторски подход и интерпретация, оригиналност и творческо мислене и лично отношение на автора.

Съорганизаторите си запазват правото най-добрият творби да бъдат публикувани в печатни издания, при възможност да се издаде сборник, а с рисунките – календар, които да се ползват с благотворителни цели. Задължително условие е всяка творба да бъде придружена от попълнен формуляр за участие, който може да изтеглите от сайта на СТДБ - <http://www.stdbg.org/images/vania/Formulyar.pdf>

Резултатите от конкурса ще бъдат обявени на сайта на Съюза на тракийските дружества в България (СТДБ) и на Синдиката на българските учители (СБУ). На всички участници ще бъдат присъдени грамоти, а победителите ще бъдат отличени с морални и материални награди. Техните разработки ще бъдат публикувани на сайта на СТДБ, във в. „Тракия“ и в Известията на Тракийския научен институт.

ТЕКСТОВЕТЕ, на хартиен или електронен носител, се приемат на адрес: СТДБ, София, ул. Стефан Караджа № 7а или на email: stdb_sofia@abv.bg. На тях трябва да бъде изписано: За конкурса за 125-годишнината на организираното тракийско движение в България.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, д-р Ваня ИВАНОВА, Елена АЛЕКОВА и Хубен СТЕФАНОВ; Главен редактор: Тодор КОРУЕВ
e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSG
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка ЯНЕВА (Сливен) – 0897601560; Анета ГЕОРГИЕВА (Хасково) – 0894 044 420; Веска ЛАМБОВА (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

ИЗЛИЗАТ НОВИ ТАЙНИ ОТ „ТАЙНИТЕ ПОДЗЕМИЯ НА БЪЛГАРИЯ“

Твърди изследователят
им Милан А. Миланов

– Г-н Миланов, излезе поредната 16-та част на книгата ви „Тайните подземия на България“, но тя още не е дошла до нас, читателите. Отново ли ни изненадвате с неочаквани разкрития по иначе уж всеизвестни явления и факти?

– Да. И аз съм впечатлен от новите данни, които непрекъснато се появяват. Важни тайни крие светът за човечеството и не ги разкрива лесно. Не смятам, че в поредицата си от шестнадесет книги съм успял да разкрия всичко. Успял съм да публикувам малко от многото тайни, свързани с нашата Земя.

– И какво ново в том 16-ти?

– Отново съм се „добрал“ до сведения за пиратски съкровища, скрити в залива Зигра, недалеч от Созопол.

Известно е, че в Черно море, преди около 200 години, са върлували пирати – наши и чужди. И в предишните томове на „Тайните подземия на България“ съм писал за пиратски кораби, потънали със съкровища в морето ни.

– Пишете за Черно море, не споменавате ли нещо за потоп? Има вече толкова много мнения по темата?

– Безспорно, потоп е имало, но моята версия за начина, по който водата от Средиземно море е нахлула в Черно море е различна.

– Каква е?

– Водите на Средиземно море не са нахлули в сладководното по това време езеро, наречено по-късно Черно море, със силата на Ниагарския водопад.

– А как?

– Навлизането е ставало бавно. Но да продължа по темите в книгата. Ще ми се да коментирам за надписа от Севтополис, в който се споменава, че древните траки са имали роби.

– Но нали всички знаем, че траките не са имали роби?

– Не са имали, но авторът, който е разчел текста, е тълкувал надписа по различен начин. Истината е друга. При внимателно четене на кодирания текст се разбира, че той съдържа указания за скрити съкровищата на Севт III.

– Днес на мястото, където някога е бил главният град на Севт III, се намира под язовир Копринка. Съкровищата, за които пишете, не са ли там?

– Древните са знаели, че един ден техният град ще бъде под

водата и са положили съкровищата си извън територията на града.

– Искате да кажете, че древните са знаели, какво ще се случи векове напред?

– Това не бива да ви изненадва. В 16 част на книгата пиша и за компютри, ползвани в древността. Прилагам и оригинална снимка на компютър от миналото. Древността не е това, което си въобразяваме, че знаем. Написал съм и нещо ново за Богинята майка и седемте пазители, за които досега не ни е било известно.

– За първи път чувам, че Богинята майка има седем пазители. Впрочем, малко се знае и за самата Богиня.

– Образи на Богинята майка се намират предимно в древни светилища. Споменал съм и за тайнствените саркофази, открити в Египет. Това са многотонни каменни саркофази, които не могат да бъдат отворени, за да се види какво е скрито в тях.

– И какво според вас е скрито в тях?

– Нека оставим на читателите да разгадават...Полезно

– Нека и него оставим на въображението на читателите.

Искам да спомена, че в тази книга, съм публикувал и друго тълкуване за произхода на Земята.

– Публикувате нова теория за произхода на Земята?

– Да, но теорията не е моя. Получена е по контактърски път от моя позната. От същата контактърка публикувам и сведения за Адам

и Ева. В тази книга пиша отново за Вълчан войвода; за амулета на Тутанкамон; за Чекотинския манастир; за пещерата „Очите на Бога“.

Разговорът води Коста ИВАНОВ („Нов живот“)

Писателят Милан А. Миланов ни изненада с книга, в която пред читателите се разкриват и прелитат езотерични, фантастични и научни открития, вълнуващи човечеството от векове. „Проникнал“ в лабиринти на тайни подземия, Миланов разказва за експонати, за консервирани от милиони години, запазени за бъдещето. Посетил по езотеричен път „Мадарския конник“, „Музея под Витоша“, загадъчното плато „Наска“ и „Свещника“ в Перуанските Анди, той ни разкрива безброй загадки; докоснал се до истината за „евакуацията“ на майките; не е пропуснал и митичния континент „Атлантида“, обект на хилядолетни издирвания. Писателят твърди: Шлиман не е открил Троя на Хисарлъка в Турция. Предлага впечатляваща дешифровка на загадъчния „Диск от Фестос“. Отрича твърдението, че Сократ е отровен! И

още: Легенда ли е „Ноевия ковчег“?; Защо е дадено подробно описание в Библията на „Скинията“ на Моисей? Къде са преместени тленните останки на цар Борис III?; „Кехлибарената стая“ на територията на Русия ли е укрита?; Открит ли е днес намерения от Фили Тотю каменен, но не разчетен текст на връх „Баба“?; Какво предстои за България? Авторът поднася на читателя неизвестни, сензационни разкрития за пирамидите, непознати планети и „черните дупки“, истината за картата на турския адмирал Пири Рейс,

за Ерих Червения и нещо сензационно за Троя – Изненади, граничещи с невероятности, очакващи бъдещи научни разкрития и потвърждения.

е. Ще подсказва и нещо твърде интересно за каменен саркофаг, намиращ се на Витоша.

– Неоткрит?

– Да, откривателят му се нарича Румен Зиновиев, който притежава координатите на многотонния каменен саркофаг. Зиновиев е издал фотоалбум с много интересни скални образи на лица на хора, на животни и извънземни. Направил е и снимка на този саркофаг.

– Интересно. Ще споделите ли какво има в този тайнствен саркофаг?